

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Schakeldag

Durven, beginnen, doen!

Kennissessie

Checklist bodem in de Omgevingswet

Sprekers

Nicole Hardon
Michiel Eijndhoven
Marielle de Kok
Arjen Heins

Rijkswaterstaat
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
DCMR
Omgevingsdienst Midden-Holland

Praktisch

Presentatie

Interactief

Opmerkingen of vragen kunnen via **chat**, op twee momenten gebruiken wij deze in de sessie. Anders nemen we ze mee. Benoem duidelijk aan wie je de vraag stelt of onderwerp.

Zet je **microfoon uit** tijdens de presentatie

Zet **camera uit** bij slechte verbinding

De presentatie wordt **opgenomen** en de **powerpoint** wordt ook beschikbaar gesteld via de website

Aanleiding en inhoud

- Minimale acties Omgevingswet (VNG)
- [Wegwijzer bodem in de Omgevingswet \(iplo.nl\)](http://iplo.nl)

Work in progress

- Leren door te doen
- Fasering en prioritering binnen eigen organisatie

Inhoud presentatie

- Bodem in beleidsdocumenten
- Bodem in omgevingsplan
- Vragen
- Uitvoering VHT
- DSO en bodeminformatiebeheer
- Vragen
- Afronding

Bodem in beleidsdocumenten ✓

1. Verdiep je in de onderlinge samenhang tussen omgevingsvisie, programma en omgevingsplan en beleidsregels.
2. Inventariseer bestaande beleidsdocumenten mbt bodem, bv Nota bodembeheer, bodemenergieplannen
3. Haak binnen de eigen organisatie aan op het proces voor het maken van de omgevingsvisie.
4. Ga na of een onverplicht programma nodig is. Bv lood programma

[Beleidsregels - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

[Bestaand gemeentelijk beleid onder de Omgevingswet - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

[Navigator voor ontwikkeling vrijwillig programma bodem en grondwater - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Bodem en het omgevingsplan ✓

5. Ken het 'startpakket':

a). *algemene regels Bal,*

b). *omgevingsverordening en*

c). *tijdelijk deel omgevingsplan (=bruidsschat + gebiedsspecifieke normstelling Bbk)*

6. Geef invulling aan instructieregels uit het Bkl (bruidsschat voorziet hier voorlopig in!) en (indien relevant) uit de provinciale omgevingsverordening

Bodembeheer van de Toekomst
Bouwstenen voor het omgevingsplan

- Juridische frames
- Informatiebladen

Bodem en het omgevingsplan ✓

7. Inventariseer noodzakelijke acties om huidig lokaal bodembeleid om te zetten naar regels in het omgevingsplan

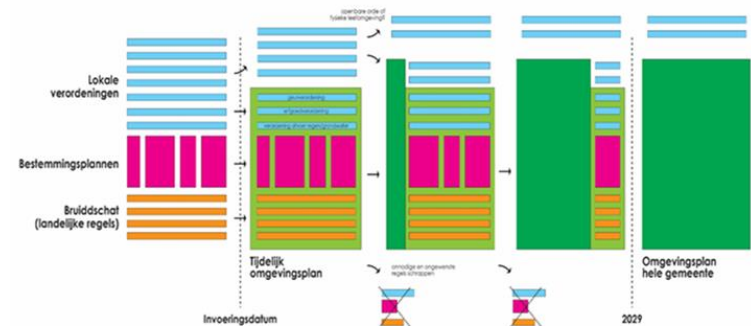
- ✓ Nota Bodembeheer
- ✓ Bouwverordening
- ✓ Verordening interferentiegebied (+ beleidsregels)
- ✓ Provinciaal saneringsbeleid

8. Haak binnen de eigen organisatie aan op het proces voor het maken van het omgevingsplan. Denk na over fasering nieuw deel omgevingsplan.

Voorbeelden uit de praktijk:

Regionale aanpak NZKG gebied (Michiel)

Analyse DCMR gebied (Marielle)

Regionale aanpak NZKG-gebied

Gestart met kennisoverdracht via webinars per onderwerp

Onderscheid in traject Eenvoudig (Beleidsneutraal) en traject Beter (Integratie)

Gestart met gemeente Amsterdam, daarna in regio met overige 7 gemeenten

Producten: nieuw bodembeleidskader + lijst noodzakelijke aanpassingen
omgevingsplan

Opstellen Conceptregels bodem in Omgevingsplan – leidt weer tot beslispunten
bijvoorbeeld termijn ingebruikname bodemgevoelig gebouw

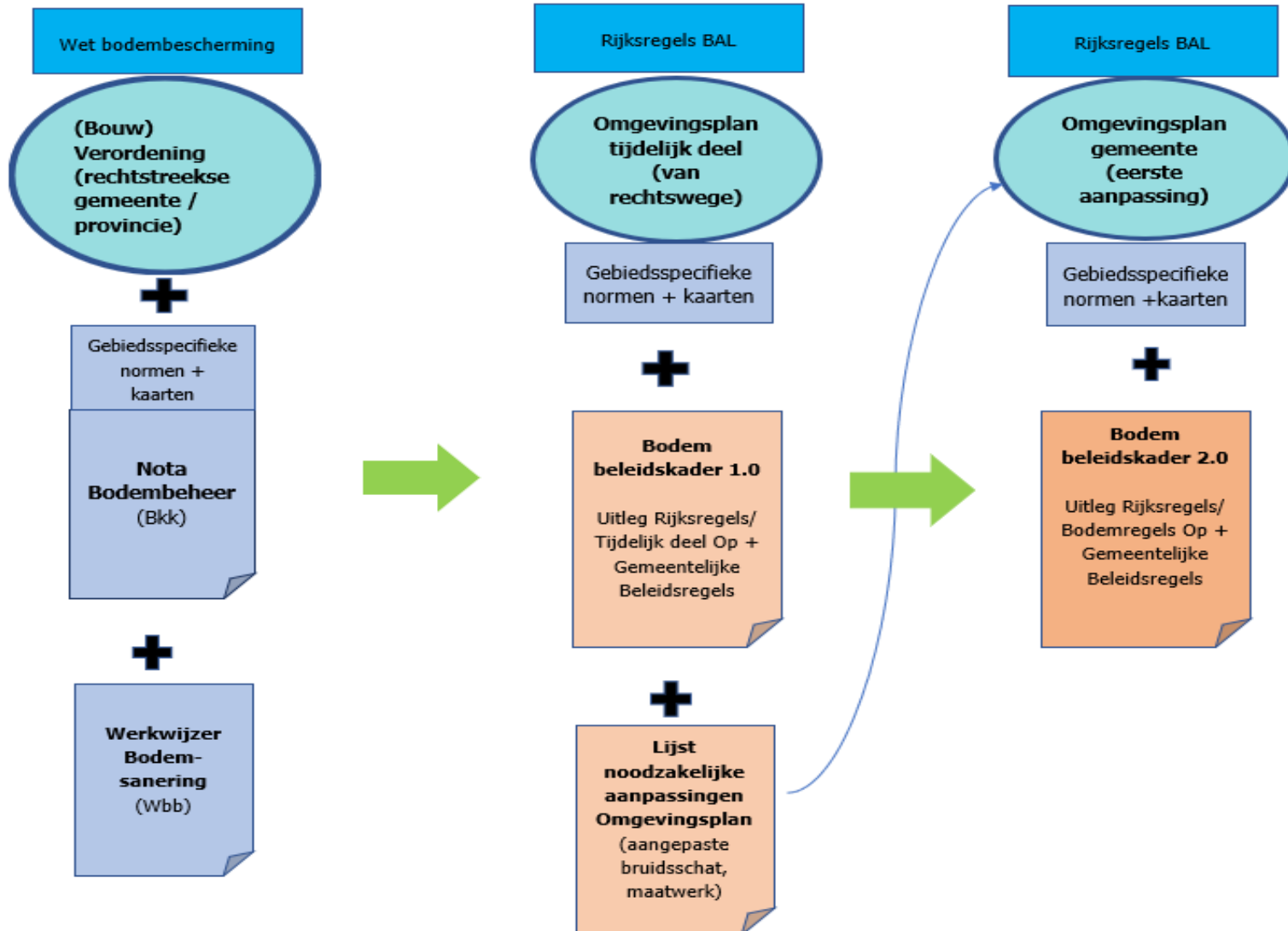
Bepaalde onderwerpen nog uitwerken: bv Wijziging in gebruik

DSO – BIS (transformatie naar bodembeheer)

Proces aanpak Eenvoudig NZKG

Analyse bodemnota's DCMR-gebied

Uit te voeren stappen:

Stap 1 – Identificeren onderwerpen lokaal beleid per gemeente

- Nota's bodembeheer

- Gezamenlijk bodemsaneringsbeleid provincie Zuid-Holland

Stap 2 – Verdeling onderwerpen wel/geen overgangsrecht

Stap 3 – Uitwerken hoe onderwerpen te behouden

Resultaat: dummy omgevingsplan met conceptregels

Relatie met project Eenheid in beleid

Stappen zijn al uitgevoerd voor gemeente Rotterdam

Aandachtspunten:

- Moeten bestaande regels echt behouden blijven?
- Thematisch of gebiedsgericht omgevingsplan
- Frequentie aanpassing omgevingsplan door gemeenten
- Uitwerking naar omgevingsplan soms heel lastig, bijv.
 - Eis bij functiewijziging: Bodemkwaliteit geschikt voor functie

Uitsnede resultaat Rotterdam

Onderwerpen Nota	Activiteit	Actie korte termijn/transitiefase	Actie lange termijn
Overgangsrecht			
LMW PFAS vastgesteld voor toepassen grond of baggerspecie	MBA Toepassen grond en baggerspecie	Overgangsrecht	Maatwerkregels opnemen bij art. 4.1272 Bal
Beleidsregel			
Aanvullende eis asbest toepassingen op locaties waar geen sprake is van een bodemfunctieklasse industrie (geen zichtbare stukjes)	MBA Toepassen grond en baggerspecie	Beleidsregel: Art. 4.1271 1e lid onder b Toestaan bodemvreemd materiaal. Invullen begrip 'sporadisch': zichtbaar asbesthoudend en asbestverdacht materiaal dient verwijderd te worden.	geen
Maatwerkbesluit			
Afwijken van de standaarddikte van een leeflaag	MBA Saneren	Maatwerkvoorschrift opnemen. Goed informeren bij strengere norm tov rijksregels.	Maatwerkregel bij art. 4.1241

Uitvoering VTH-taken ✓

9. Bewustwording: gemeente bevoegd gezag voor milieubelastende activiteiten uit het Bal (uitz prov bij complex bedrijf)
10. Maak afspraken met bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb) over locaties/situaties waarbij sprake is van samenloop door overgangsrecht
11. Ga na of eigen werkprocessen en zaaksystemen aangepast moeten worden

DSO en informatiebeheer bodem ✓

12. Zorg voor een goede uitwisseling van aanvragen, meldingen en gegevens met de landelijke voorziening van het DSO en stel de juiste behandel-diensten voor aanvragen en meldingen in

13. Bodeminformatiebeheer op orde (overdracht, beheer en gebruik van historische en nieuwe bodemdata, meldingen publiceren)

14. Doorhalen vervallen Wbb-besluiten (Wkpb) binnen 4 dagen na iwt Ow (BG Wbb)

Voorbeelden uit de praktijk:
Vorbereiding ODNZKG (Michiel)
Aanpak Midden-Holland (Arjen)

Vorbereiding Omgevingsdienst NZKG

- Nieuwe PDC (producten/dienstencatalogus) + Financiële rust
- Inrichten zaakstelsysteem
 - nieuwe bodemzaken onder Ow
 - behouden van huidige bodemzaken/producten Wbb vanwege uitgebreid overgangsrecht
- Inrichten werkprocessen lastig door onduidelijkheid over rijksfinanciën/basistaken en late start DSO.
- Aansluiting Omgevingsloket/DSO met zaakstelsysteem lastig:
 - meldingsplicht Graven, informatieplicht Graven en melding toepassen als drie zaken in zaakstelsysteem komen
- Nieuwe sjablonen: voorstel voor meer emailsjablonen
- Nieuw invoerprotocol BIS en BIS screening overgangsrecht.
- Toepasbare regels DSO binnenkort starten, BIS is hiervoor onmisbaar hulpmiddel

Aanpak Midden-Holland

- Analyse veranderingen bodembeleid: document 'Bodem onder de Ow 3.0'
- In onze regio weinig bijzonderheden, vooral aansluiten op het Bal en de bruidsschat, bredere beleidsafwegingen volgen later.
- Wel een maatwerkregel voor verplichte monitoring bij OBAS-sen in het zettingsgevoelige gebied -> ingewikkeld!
- Hoe werken de rijksregels door op de praktijk, wat zijn de werkingsgebieden (kaartmateriaal)
- Vertaling provinciaal grondwaterbeleid naar wat dit betekent voor gemeenten, dialoog met de provincie. Wat is nodig om invulling te geven (kaartmateriaal vrijstellingsgebieden, afstemming uitvoering en financiering)

Kaartmateriaal

Inventarisatie kaartmateriaal en betrouwbaarheid daarvan:

- Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart
- Atlas bodeminformatie
- Werkingsgebied bruidsschat kleinschalig graven (beschikt en diffuus)
- Werkingsgebied bruidsschat mitigerende maatregelen grond
- Werkingsgebied bruidsschat nazorg omgevingsplan
- Werkingsgebied overgangsrecht Wbb
- Werkingsgebied regel monitoring OBAS
- Kwetsbare objecten grondwaterkwaliteit
- Werkingsgebied mitigerende maatregelen grondwater

Vooral veel oefenen!

- Praktijkcasussen november 2021: geoefend met de milieubelastende activiteiten / DSO met VTH-collega's ZH, gemeenten en provincie
- Praktijkcasussen maart 2022: verder oefenen, aansluiting van marktpartijen
- Veel voorkomende activiteiten
- Werkt het straks voor de markt, hoe kunnen we faciliteren, werken onze werkprocessen?

Meer informatie

- [Wegwijzer bodem in de Omgevingswet - Informatiepunt Leefomgeving](#)

- Informatiepunt Leefomgeving www.iplo.nl
<https://iplo.nl/thema/bodem/>

**Informatiepunt
Leefomgeving**

Experts in Omgevingswet en leefomgeving

- Aan de slag met de Omgevingswet:
www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

**Aan de slag met de
Omgevingswet**

- Vereniging van Nederlandse gemeenten [Omgevingswet | VNG](#)

- Bodembeheer van de Toekomst (voorbeeldregels bodem in omgevingsplan)
<https://samendedieptein.nl/bodembeheer-van-de-toekomst/>

Bodembeheer van de Toekomst
Bouwstenen voor het omgevingsplan